

- **Fyra efterlängtrade miljoner till arbetslivsmuseerna**
- **Ny föremålsdatabas för arbetslivsmuseer**
- **Bidrag till historiskt värdefulla fartyg**

175 000 kronor

På denna slip i Galtström utanför Sundsvall hoppas man genom bidrag från RAÄ kunna placera den skrotningshotade ångbogsseraren Nordkust som idag står i Skellefteå. Tyvärr beviljades endast halva ansökan varför flytten fortfarande är osäker. Foto: Torsten Nilsson

80 000 kronor

Ångpannan etapp II. Denna sommar hoppas man att ångfartyget Polstjärnan i Karlstad åter skall trafikera Vänern men först måste ångpannan vara reparerad. Foto: Torsten Nilsson

65 000 kronor

Horns tegelbruk i Västergötland skall arbeta med kunskapsöverföring. Tegelmästarens kunskaper skall överföras till nya generationer. Foto: Torsten Nilsson

Fyra efterlängtrade miljoner till arbetslivsmuseerna

75 glada arbetslivsmuseer delar på årets fördelning av bidrag till arbetslivsmuseer. Under de senaste nio åren har Riksantikvarieämbetet fördelat 36 miljoner kronor till cirka 745 projekt. Vid årets fördelning inkom 295 ansökningar till ett sammanlagt ansökningsbelopp på cirka 25 miljoner kronor. Hela listan presenteras på nästa sida.

I Sverige finns idag 1393 arbetslivsmuseer som till största delen drivs av ideellt arbetande personal. Under ett år har det tillkommit tretton museer. Tyvärr har det årliga bidraget till arbetslivsmuseerna, som fördelas av Riksantikvarieämbetet, inte höjts under de nio år bidraget funnits. På arbetslivsmuseerna genomförs trots knappa ekonomiska resurser och en synbar lågkonjunktur ett fantastiskt arbete som kan jämföras med en folkrörelse. Museernas huvudsakliga inriktning är att ur sina olika perspektiv bevara, bruka och berätta om industrisamhällets kulturarv. Arbetslivsmuseernas samlingar är idag mycket omfattande. Man kan nog utan att överdriva konstatera att den största delen av bevarandet av industrisamhällets kulturarv vilar på ideella krafter.

Riksantikvarieämbetets bidrag till arbetslivsmuseer har funnits i nio år. Bidraget kan endast sökas av arbetslivsmuseer och definitionen av ett arbetslivsmuseum regleras av Svensk författningssamling (SFS 2002:920). Ansökningarna bygger i regel på en bred finansiering där Riksantikvarieämbetet är en viktig del av den ekonomiska bilden. Projektbidraget blir mycket kostnadseffektivt eftersom en stor del av arbetet på museet utförs ideellt.

Arbetslivsmuseum

Joe Hill-gården/Joe Hill-museet	220 000
Kulturproduktion Gerhard Jansson	180 000
Föreningen Galtströmtåget	175 000
Arbetarnas kulturhistoriska sällskap	150 000
ABF Östra Småland/Öland	150 000
Varvshistoriska föreningen i Sölvesborg	150 000
Forsviks varv	150 000
Ångfartyget Blidösund	125 000
Industriminnesbyrån	115 000
Skebobruks museum	100 000
Varvshistoriska föreningen i Karlskrona	100 000
Bergslagens Järnvägssällskap	100 000
Varvshistoriska föreningen i Göteborg	100 000
Köping-Uttersbergs Järnvägs museiförening	100 000
S/V Isolda, Isolda Ekonomisk förening	90 000
Silversmedjan i Kristianstad	85 000
K.A. Almgren sidenväveri och museum	80 000
Ångbåtssällskapet Polstjärnan	80 000
Stiftelsen för skonaren Ingo	75 000
Föreningen GRUFA	70 000
Horns tegebruk	65 000
Malmö Stads Spårvägar Museiförening (MSS)	60 000
Roslagsbanans veteranåtgångsförening	50 000
Norrbottnens Järnvägsmuseum	50 000
Tjustskärgårdens arbetslivsmuseum	50 000
Svedinos Bil- och Flygmuseum	50 000
Bengtstors bilsätesveteraner	50 000
Laxå bruks- och hembygdsmuseum	50 000
Stiftelsen Dylta rödfärgsbruk	50 000
Jädersbruks vänner	50 000
Ekomuseum Rättvik	50 000
Johan Ahlbäckstiftelsen	50 000
Korså Bygdegårdsförening	50 000
Ulvögruvan	50 000
Militärmuseet i Optand	50 000
Sällskapet Ostkustbanans vänner	48 000
Kvarnvikens kvarn och såg	40 000

Beslut

Holmöns båtmuseum	40 000
Museiföreningen Norrköpings Brandkår	40 000
Grafiska museet, Helsingborg	40 000
Kanalmuseet	40 000
Flicksäter sågverk	38 000
Kalklinbanans Vänner	35 000
Ljungbyheds Militärhistoriska museum	30 000
Sjöfartsmuseet Hoppet Brantevik	30 000
Dalarnas hembygdsförbund	30 000
Grafiska museet	25 000
Museiföreningen Risten - Lakviks järnväg	25 000
Movikens masugn	24 000
Statarmuseet, Överjärva gård	20 000
Sällskapet Galärerna	20 000
Leufsta Bruksarkiv	20 000
Medicinhistoriska museet i Uppsala	20 000
Gjuterihistoriska Sällskapet	20 000
Jönköpings Spårvagns- och Busshistoriska	20 000
Smalspårsjärnvägen Hultsfred-Västervik	20 000
Råbäcks Mekaniska Stenhuggeri	20 000
Högbondens fyrplats	20 000
Åse film- och videoproduktion HB	20 000
Sjöbodsmuseet	18 500
Oskarshamns Sjöfartsförening/museum	15 000
Torstamåla torvmuseum	15 000
Wendes militärhistoriska Förening	15 000
Göteborgs Remfabrik	12 000
Värmlandståg	11 000
Leufsta Bruksarkiv	10 000
Trångfors smedja	10 000
Föreningen Spetsmuseet i Vadstena	8 000
Ragunda järnvägsmuseum	7 500
Museiföreningen Hård Klang	6 500
Psykiatriska museet	5 000
F15 Flygmuseum	5 000
Smedsta skolmuseum	3 500
Närkesbergssmedjan	3 000

4 000 000

Länsfördelning	2009	2008	2007	2006	2005
AB - Stockholms län	585 000	279 500	520 000	700 000	541 000
C - Uppsala län	50 000	157 000	24 000	125 000	29 000
D - Södermanlands län	38 500	120 000	156 000	70 000	340 000
E - Östergötlands län	98 000	300 000	150 000	401 000	50 000
F - Jönköpings län	40 000	110 000	52 000	138 000	80 000
G - Kronobergs län	0	0	45 000	8 000	30 000
H - Kalmar län	261 500	176 000	138 000	175 000	83 000
I - Gotlands län	0	148 000	0	120 000	50 000
K - Blekinge län	250 000	100 000	205 000	344 000	255 000
M - Skåne län	260 000	355 000	265 000	203 000	478 000
N - Hallands län	165 000	80 000	0	51 000	0
O - Västra Götalands län	758 500	702 000	563 000	424 000	828 500
S - Värmlands län	91 000	36 000	50 000	101 000	219 000
T - Örebro län	283 000	110 000	80 000	57 000	238 500
U - Västmanlands län	160 000	108 000	190 000	124 000	106 000
W - Dalarnas län	250 000	433 000	610 000	345 000	275 000
X - Gävleborgs län	249 000	284 000	610 000	205 000	207 000
Y - Västernorrlands län	293 000	280 000	120 000	107 000	0
Z - Jämtlands län	77 500	95 000	65 000	25 000	40 000
AC - Västerbottens län	40 000	8 500	57 000	250 000	25 000
BD - Norrbottens län	50 000	118 000	100 000	27 000	100 000

3 000 kronor

Närkesbergssmedjan får ny drivrem.
Den gamla gick av och höll på att
träffa Erik i huvudet.
Foto: Torsten Nilsson

50 000 kronor

Jädersbruks vänner skall höja
säkerheten vid Norra bron så att
besökarna på ett tryggt sätt kan ta
sig ut till fabriksholmen.
Foto: Torsten Nilsson

35 000 kronor

Kalklinbanans vänner beviljades
bidrag för att vidareutveckla
utsiktsplatsen vid kalkbrottet
Foto: Torsten Nilsson

Ny föremålsdatabas för arbetslivsmuseer

År 2007 fick Glasbruksmuseet bidrag från
Riksantikvarieämbetets årliga fördelning av statliga medel till
arbetslivsmuseer. Uppdraget var att utveckla en enkel och
flexibel databas för arbetslivsmuseernas behov. Vidare krav
var att inga investeringar skulle behöva göras i programvara
och att årsavgiften skulle vara låg.

En arbetsgrupp bildades med personal från Glasbruksmuseet,
Statarmuseet och Repslagarmuseet. Flera befintliga system
gicks igenom, men antingen var de för kostsamma eller för
avancerade. Då träffades avtal med PositionEtt, ett
Stockholmsföretag med flera standardsystem och med stor
erfarenhet av installationer för olika museer.

Efter diverse diskussioner och genomgångar bestämde man sig
för ett nätbaserat system, där hela driftansvaret ligger på
PositionEtt. Systemet utvecklades och testades under det
gångna året. För närvarande är det Glasbruksmuseet och
Statarmuseet som har börjat använda systemet.

Den utrustning som behövs är en enkel PC med
bredbandsuppkoppling och en digitalkamera för att
fotografera föremålen. Driftskostnaden är preliminärt något
över 1 000 kronor per år för 5 000 föremål, inklusive bild.
Någon övre gräns för antal föremål finns ej. All registrering
sker via internet. Möjlighet att överföra befintlig databas eller
föremålsregister finns även i systemet. Under 2009 kommer
PositionEtt att börja sälja systemet på marknaden. Systemet
kommer förhoppningsvis att kompletteras med moduler för
foto, film, ljud och arkiv. För mer information kontakta Börje
Johansson på Repslagarmuseet i Älvängen 0303 - 74 99 10
eller titta på www.samlingar.se

20 000 kronor

Råbäcks mekaniska stenhuggeri erhöll bidrag från RAÄ till marknadsföring och byte av lås.

Foto: Torsten Nilsson

20 000 kronor

Bidrag till skrift om de svenska järngjuterierna igår och idag

Foto: Torsten Nilsson

Bidrag till historiskt värdefulla fartyg

Statens maritima museer lämnar sedan 1991 bidrag till bevarande och brukande av historiskt värdefulla fartyg. Stödet ska ses som en stimulans till insatser och engagemang som syftar till ett bevarande med kulturhistorisk inriktning. Från 2009 har modellen för stöd omarbetats och målgruppen utökats. Att bevara och bruka historiskt värdefulla fartyg är en komplex och kostsam uppgift som ofta kräver medverkan av flera parter. Bidraget från Statens maritima museer utgör normalt bara en mindre del av den totala kostnaden. Bidrag kan sökas av ägare till fartyg som blivit k-märkta av Statens maritima museer eller fartyg som står inför möjligheten att kunna k-märkas.

I år inkom ansökningar från 44 fartygsägare. Ansökningarna har beretts av en arbetsgrupp bestående av representanter för Statens maritima museer och Riksantikvarieämbetet. Beslut om fartygstöd har fattats av SMM:s överintendent.

Helene, segelfartyg	Ystad	75 000
Isolda, segelfartyg	Göteborg	125 000
s/s Mariefred	Mariefred	50 000
Nalle, bogserångfartyg	Oskarshamn	25 000
Ophelia, bogserångfartyg	Galtström	100 000
Polstjärnan, ångfartyg	Karlstad	25 000
Spica, torpedbåt	Gålö	25 000
Sprängaren, vedettbåt	Gålö	50 000
T26, motortorpedbåt	Gålö	25 000

Isolda har lyckats bra med sina ansökningar och har erhållit bidrag från RAÄ och SMM. Fartyget finns i Göteborg. Foto: Torsten Nilsson